

Een weerbare school begint bij inzicht in waar je als team staat.

De mate van bewustwording, bereidheid en bekwaamheid bepaalt hoe effectief een school kan omgaan met thema's als jeugdcriminaliteit, ondernijning en grensoverschrijdend gedrag.

Onderstaande tabel helpt om knelpunten te herkennen en gerichte verbeteracties te formuleren. Elk thema bevat voorbeelden uit de praktijk, gekoppeld aan concrete interventies die bijdragen aan een veilige en veerkrachtige schoolcultuur.

Gebruik de tabel als gespreksstarter binnen je team, als onderdeel van je veiligheidsbeleid of als hulpmiddel bij het opstellen van een plan van aanpak binnen het kader van de Wet Vrij en Veilig Onderwijs (2026).

Thema	Knelpunt (voorbeeld)	Interventie / Verbeteractie
Bewustwording	Medewerkers hebben weinig zicht op hoe jeugdcriminaliteit er op school uitziet.	<ul style="list-style-type: none">- Interviewronde met leerlingen, mentoren, zorgcoördinator, jongerenwerkers, politie, gemeente over wat er speelt.- Gebruik maken van signalenkaart en casusbespreking tijdens studiedagen.- Data-analyse van incidentregistratie (verzuim, pestgedrag, zorgdossiers).
	Het thema leeft niet of is onbekend bij veel collega's.	<ul style="list-style-type: none">- Professionalisering op het thema (bijscholing, kennissessies, video's).- Regelmatig aandacht op teamvergaderingen en studiedagen.- Factsheet of infographic over lokale problematiek (bijv. uit gemeentelijke cijfers).
Bereidheid	Collega's vinden het lastig om het onderwerp bespreekbaar te maken.	<ul style="list-style-type: none">- Creëren van een taboevrije cultuur: bespreekruimte bieden in teamoverleggen.- Gespreksvaardigheidstraining: hoe start je een gesprek over vermoedens?- Duidelijke gedragsverwachtingen en verantwoordelijkheden vastleggen in het schoolveiligheidsplan.
	Het is onduidelijk wie verantwoordelijk is voor wat.	<ul style="list-style-type: none">- Benoemen van een helder aanspreekpunt per locatie/team.- Heldere taakverdeling en meldstructuur intern en extern visualiseren.- Teamsessies met praktijkvoorbeelden: "Wie doet wat in deze casus?"
Bekwaamheid	De school weet niet goed hoe te handelen bij signalen.	<ul style="list-style-type: none">- Protocollen opstellen en oefenen (bv. bij wapens, chantage, drugs).- Oefenen met scenario's en nabespreking van casuïstiek.- Regelmatig contact met netwerkpartners (overlegstructuur, korte lijnen).
	Er is onvoldoende interculturele sensitiviteit.	<ul style="list-style-type: none">- Training culturele inclusie- Inclusiever personeelsbeleid voeren: zorg dat je medewerkers een weerspiegeling zijn van de samenleving.- Samen met netwerk (bv. jongerenwerkers) reflectie organiseren over cultuur en communicatie.
	De samenwerking met ketenpartners is beperkt.	<ul style="list-style-type: none">- Netwerkaart maken van alle relevante partners met contactpersonen.- Jaarlijkse netwerkbijeenkomst organiseren met jongerenwerk, politie, leerplicht, jeugdhulp.- Samenwerkingsafspraken in een werkplan of convenant vastleggen.

Aansluitende trainingen en trajecten

Onze trainingen sluiten direct aan op een aantal van de genoemde verbeteracties en ondersteunen scholen en gemeenten in het versterken van bewustwording, bereidheid en bekwaamheid op het thema schoolveiligheid en ondermijning.

Basistraining Schoolveiligheid & Ondermijning

Voor bewustwording en signalering

In deze online training leren onderwijsprofessionals hoe zij signalen van (ondermijnende) criminaliteit kunnen herkennen, interpreteren en bespreekbaar maken. De training biedt inzicht in de juridische kaders en verantwoordelijkheden van scholen, en reikt praktische handvatten aan voor handelen bij vermoedens van zorgwekkend gedrag of (criminele) beïnvloeding.

→ **Lost op:** weinig zicht op jeugdcriminaliteit, thema leeft niet, onderwerp lastig bespreekbaar maken.

Vervoltraining Visie, Beleid & Interventie

Voor beleid, protocollen en samenwerking

Deze verdiepende training richt zich op teamleiders, zorgcoördinatoren en beleidsmakers die schoolbreed regie willen nemen op schoolveiligheid. Deelnemers leren hoe zij beleid en protocollen opstellen, een meldstructuur visualiseren en een duidelijke taakverdeling creëren.

Daarnaast oefenen zij met complexe casuïstiek en gesprekstechnieken in situaties van dreiging of ondermijning. Er wordt gewerkt aan een concreet actieplan waarmee de schoolcultuur, meldbereidheid en samenwerking met ketenpartners structureel versterkt worden.

→ **Lost op:** onduidelijke verantwoordelijkheden, onduidelijk handelen bij signalen, interne en externe samenwerking.

Regie op Schoolveiligheid (voor gemeenten)

Voor ketensamenwerking en beleidsregie

Dit programma is ontwikkeld voor gemeenten die hun rol in de samenwerking met scholen en ketenpartners willen versterken. Deelnemers brengen de lokale situatie in kaart, analyseren knelpunten in samenwerking en ontwikkelen een plan van aanpak voor preventie, signalering en interventie.

Het traject biedt ruimte voor kennisdeling, casuïstiekbespreking en het vastleggen van samenwerkingsafspraken in een werkplan of convenant. Gemeenten leren hoe zij duurzaam beleid voeren waarin onderwijs, zorg, veiligheid en jongerenwerk elkaar versterken.

→ **Lost op:** beperkte samenwerking met ketenpartners en onduidelijke regie.